

Kesäretki 4.8.2018

Sukuseuramme kesäretki suuntautuu tänä vuonna Fiskarsin ruukinalueelle ja Mustion linnaan. Retki toteutetaan bussi-matkana. Matka alkaa Lahdesta ja päättyy Lahteen. Mukaan mahtuu 50 ensiksi ilmoittautunutta.

Teksti: Pirjo Julin

Fiskarsin ruukinalue

Fiskarsin ruukinalue on laaja Fiskarsinjoen varteen suurelta osin 1800-luvun kuluessa rakennettu kokonaisuus. Kolmikerroksinen Fiskarsin ruukinkartano 1800-luvun ensi kymmeneltä hallitsee ruukinkadun varressa ruukinmaisemaa. Fiskarsin päärakennus on merkittävimpiä empirerakennuksia maaseudulla ja siihen liittyvä ruukinkatu on ruukinalueitten vaikuttavimpia. Ruukinkadun varrella puistomaisessa ympäristössä ovat seuratalo, majatalo Värds- huset ja 1765 rakennettu ruukin- konttori, alueen vanhin rakennus, kadun toisella puolella viljamaka- siini, hienotaepaja ja kuparivasara- paja. Ruukinkadun tiiviin katu- näkymän muodostavat tornilla ko- rotettu, alkuaan kouluksi ja talliksi tehty rakennus ja kiviset kaksiker- roksiset empirekauden työväen- kasarnit.

Ylemmällä ruukinkadulla, nykyisellekin tuotantolaitokselle

Oikealla yllä Ruukin pääkatu
Oikealla Keramiikkaverstas

Kuva: Fotofabriken

Kuva: Tiia Öhman

Kuva: Fotofabriken

johtavan tien varressa, on yhtenäisen työväen punamullattujen asuinrakennusten rivistö. Yläruukin alueella on ns. Fiskarsin tehdas. Tiiviissä tuotantorakennusten ryhmässä kosken rannoilla lähellä patoa ovat ruukkihistorian tärkeimpiin lukeutuvat valimo, konepaja ja puhallushuone. Konepajan ruokalassa ja konttorissa toimii museo. Työväen ja virkamiesten asumuksia on myös vanhojen ruukinkatujen ulkopuolella, kuten aluetta reunustavassa kallioisessa mäkimäastossa Suutarinmäellä.

Kuparipaja

Kuva: Signe Brander 1910, Museovirasto - Musketti (CC BY 4.0)

Mustion linna

Mustion linna kuuluu Länsi-Uudenmaan 1600-luvulla perustettuihin ruukinkartanoihin, joista vähitellen kehittyi pieniä, suljettuja yhdyskuntia kartanoineen talousrakennuksineen, työväenasuntoineen ja kirkkoineen.

Mustion linna on yksi Suomen arvokkaimmista kartanoista. Sen rakennutti Magnus Linder II vuosina 1782-1792. Kartanon piirsi Turun kaupunginarkkitehti Christian Friedrich Schröder, mutta ruotsalainen arkkitehti Erik Palmstedt muokkasi piirustukset uuteen uskoon. Kartanolle antavat leimansa ranskalainen klassismi ja italialainen uusantiikki. Linderin vakuu-tuskirjeen mukaan "mitään ei ole säästetty rakennuksen saamisessa vahvaksi, lämpimäksi ja taiteen sääntöjen mukaan kauniiksi ja oikeat suhteet omaavaksi, niin sisä- kuin ulkopuoleltakin." Kerrotaan, että Mustion linnassa on Suomen ensimmäiset kaksinkertaiset ikkunat.

Mustiossa on pieteetillä säilytetty alkuperäissisustus. Päärakennuksen mielenkiintoisimmat kohteet ovat parkettilattiat, erityisesti neljästä eri puulajista tehty patruunan työhuoneen lattia ja toisessa kerroksessa sijaitseva vierashuone, "kuninkaan huone" jossa

yksi kuningas (Kustaa III) ja kaksi tsaaria (Aleksanteri I ja Aleksanteri II) ovat levänneet. Kiinnostavia ovat myös pohjakerroksen maisematapetit, jotka esittävät Rooman näkymiä. Perimätiedon mukaan niiden tekijäksi on mainittu kuuluisa arkkitehti, Louis Jean Desprez. Se tuskin pitää paikkansa, sillä tapetissa on singneeraus "Sundberg" 18. elokuuta 1790. Samainen Sundberg tunnetaan alttarimaalauksistaan ja hän on tiettävästi opiskellut lavastajaksi Tukholman Kuninkaallisessa oopperassa.

Puista päärakennusta ympäröi yksi Suomen suurimmista yksityisistä puistoista. Puisto rakennettiin alun perin barokkityyliin vuonna 1787, mutta Fridolf Linder uudisti puiston 1800-luvun lopulla englantilaistyylliseksi puistoksi.

Nykyisin Mustion linna toimii kartanohotellina.

Bembölen kahvitupa Espoossa

Paluumatkalla nautimme kahvit Espoossa Bembölen kahvituvalla. Kahvitupa on Espoon vanhimpiin kuuluvan Bellin maatilan päärakennus. Bellin kantatila sijaitsee yhä alkuperäisellä paikallaan. Päärakennuksen suuri tupa ja kamari eli nykyinen keittiö sekä eteinen on ilmeisesti rakennettu vuonna 1737. Saliosa on rakennettu myöhemmin, mahdollisesti 1800-luvun alussa.

LÄHTEET:
Museovirasto
Kaj Dahl, C.J. Gardberg: Suomen kartanoita

Mustion Linnan sisä näkymä
Kuva: Mustion Linnan Kuvagalleria

